

Haikaran koulun suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Opiskelijahuoltosuunnitelman liite

Hyväksytty koulun yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän kokouksessa 9.9.2025

1.1. Kiusaamisen määritelmä

Kiusaaminen on sitä, kun yhdelle ja samalle henkilölle aiheutetaan tahallaan ja toistuvasti pahaa mieltä. Pahaa mieltä aiheuttavat joku tai jotkut, joita vastaan kiusatun on vaikea puolustautua.

1.2. Kiusaamisen ehkäiseminen

Koulussamme painotetaan ”kuule, kohtaa, ohjaa” -toimintatavan tärkeyttä kaikissa toimissa. Kiusaamisen ennalta ehkäiseminen lähtee siitä, että koulussamme ei kielletä kiusaamisilmiön olemassaoloa. Koulun säännöt saatetaan selvästi tiedoksi opiskelijoille ja koteihin. Ennalta ehkäisevää toimintaa ovat myös:

- jokavuotiset ryhmätykset
- eri luokka-asteiden yhteisen tilaisuudet
- ulkopuolisten toimijoiden kiusaamattomuutta tukeva toiminta
- oppilaskuntatoiminta
- luokkien väliset tutustumistapaamiset
- vanhempainillat
- välituntivalvonnat

1.3. Toiminta kiusaamistilanteessa

Akuutissa kiusaamistilanteessa vastuuhenkilönä on henkilö, joka on läsnä tilanteessa. Tilanteeseen puututaan välittömästi ja tarpeen vaatiessa asian käsittelyä jatketaan KiVa-koulu menetelmän toimintamallien mukaisesti. Jokaiseen kiusaamisepäilyyn tai huolenaiheeseen paneudutaan ja tehdään huolelliset selvitykset tapahtumien kulusta.

2. Väkivallan ehkäiseminen ja siihen puuttuminen

Jokaisella on oikeus turvalliseen ja väkivallattomaan ympäristöön sekä fyysiseen ja henkiseen koskemattomuuteen koulussa. Avoin ja rakentava vuorovaikutus sekä kunnioittava suhtautuminen jokaisen ainutkertaisuuteen luovat Välikylän koulussa pohjaa turvallisuudelle. Myös työrauhakäytänteet, välituntivalvonnat ja yhteisötason osallistava toiminta rakentavat ja ylläpitävät turvallisuuden kokemusta.

Väkivaltaiseen käytökseen on jokaisen henkilökunnan jäsenen puututtava välittömästi sekä selvitettävä tarvitaanko viranomaisapua. Väkivaltatilanteet ilmoitetaan viipymättä rehtorille. Väkivaltatilanteissa huomioidaan tarvittaessa myös koulun pelastus- ja turvallisuussuunnitelman toimintaohjeet.

Työntekijän, joka kohtaa aggressiivista käytöstä on tärkeää säilyttää rauhallisuus ja ammatillinen suhtautuminen. Keskeisiä toimintakeinoja ovat myötämielinen ja rauhoittava suhtautuminen, tilanteen arviointi ja väkivaltaisesti käyttäytyvän ihmisen auttaminen ulos omasta tunnetilastaan. Väkivaltatilanteessa tulee huomioida kaikkien turvallisuus ja toteuttaa tilanteen edellyttämät turvallisuustoimet, esim. muiden paikalla olevien opiskelijoiden turvaaminen. Väkivallan kokeminen tai sen näkeminen saattaa aiheuttaa traumaattisen kokemuksen, joka huomioidaan jatkoavusta huolehdittaessa.

3. Häirinnän ehkäiseminen ja siihen puuttuminen

Häirintä määritellään henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden loukkaamiseksi siten, että se saa aikaan uhkaavan, halventavan tai hyökkäävän ilmapiirin. Häirintä muuttuu kiusaamiseksi, kun se kohdistuu toistuvasti yhteen ja samaan henkilöön tai ryhmään, joka on tilanteessa suhteellisen puolustuskyvytön ja kokee saamansa kohtelun itseään vahingoittavaksi ja loukkaavaksi. Sukupuolisella häirinnällä tarkoitetaan yksipuolista, ei-toivottua huomiota, joka perustuu jollain lailla sukupuoleen ja joka saa kohteen tuntemaan itsensä noloksi, pelokkaaksi, loukkaantuneeksi tai vihaiseksi. Seksuaalinen häirintä kohdistuu erityisesti henkilön seksuaalisuuteen ja seksuaaliseen identiteettiin.

Häirintää ehkäistään parhaiten avoimella ja luottamusta rakentavalla suhtautumisella ja seksuaalisuuden ja kasvun asianmukaisella käsittelyllä. Häirintään puututaan koulussa samoilla periaatteilla kuin kiusaamiseen.

4. Yhteistyö huoltajien ja viranomaisten kanssa

Yhteistyö huoltajien kanssa on keskeistä toimittaessa opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Haikaran koulu tekee alueellista yhteistyötä eri viranomaisten ja muiden tahojen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on jakaa tietoutta alueen ilmiöistä ja lisätä yhteistä ymmärrystä. Yhteistyön avulla toteutetaan hankkeita lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

5. Suunnitelmasta tiedottaminen, suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi

Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on nähtävillä koulun kotisivuilla. Suunnitelma käsitellään lukuvuosittain opettajien ja muun henkilökunnan kanssa. Suunnitelmaa seurataan, arvioidaan ja päivitetään havaintojen pohjalta vuosittain. Tämä tapahtuu vuosittain opiskeluhuolto-ryhmässä ja tarvittaessa koulun johtokunnassa.